

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **S. M.**, zastoupeného Mgr. Františkem Drlíkem, advokátem, se sídlem nám. Míru 9, Šumperk, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 5. 2009, č. j. 38 Cad 26/2006 - 56,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátovi Mgr. Františku Drlíkovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 960 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobou podanou u Krajského soudu v Ostravě se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 7. 2006, sp. zn. KÚOK/66094/2006/OSV - DS/7025/SD - 124, č. j. KUOK 71494/2006, a úhrady nemajetkové a majetkové újmy. Napadeným rozhodnutím žalovaný Krajský úřad Olomouckého kraje zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu v Zábřehu, odboru sociálního a zdravotního, ze dne 6. 6. 2006, č. j. Soc/552/4488/2006/Dv, o nepřiznání dávky sociální péče, a toto rozhodnutí potvrdil.

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 25. 5. 2009, č. j. 38 Cad 26/2006 - 56, žalobu směřující proti rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 3. 7. 2006, sp. zn. KÚOK/66094/2006/OSV - DS/7025/SD - 124, č. j. KUOK 71494/2006, zamítl, neboť neshledal nezákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného. Uvedeným rozhodnutím soud dále rozhodl, že Česká republika nemá právo na náhradu nákladů řízení, nepřiznal účastníkům právo na náhradu nákladů řízení, a určil odměnu ustanovenému zástupci advokátu JUDr. Petru Jaškovi.

Krajský soud v Ostravě vycházel z následujícího skutkového stavu:

Dne 19. 5. 2006 podal žalobce žádost o přiznání dávky sociální péče od 1. 2. 2003 ve výši 8000 Kč měsíčně. Přípisem ze dne 30. 5. 2006, doručeným 2. 6. 2006, byl žalobce vyzván prvoinstančním orgánem k osvědčení skutečností rozhodných pro nárok na dávku sociální péče, její výši a výplatu, a to do osmi dnů od doručení výzvy a současně byl upozorněn na následky neuposlechnutí výzvy, tj. na možné zamítnutí žádosti. Na výzvu žalobce reagoval přípisem ze dne 2. 6. 2006, v němž uvedl, že je nemajetný a jeho újmy na zdraví posuzuje železniční lékařství. Přiložil fotokopii písemnosti ze dne 7. 2. 2006, kterou Česká správa sociálního zabezpečení adresovala Okresnímu soudu Šumperk, a ve které se uvádí, že jmenovaný nepobírá od ČSSZ Praha žádný důchod.

Městský úřad v Zábřehu, odbor sociální a zdravotní, rozhodnutím ze dne 6. 6. 2006, č. j. Soc/552/4488/2006/Dv, rozhodl nepřiznat žalobci dávku sociální péče podle § 90 a § 94 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, a podle § 1 odst. 1, 3, 5, § 3 a § 7 zákona č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, a v souladu se zákonem č. 463/1991 Sb., o životním minimu. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že žalobce k žádosti nepřiložil žádné doklady osvědčující jeho majetkové poměry a nečinil tak ani k výzvě správního orgánu ze dne 30. 5. 2006. Při šetření v domácnosti odmítl s pracovníkem úřadu komunikovat. Správní orgán zjistil, že žalobce žije s manželkou a dcerou a jejím dítětem v rodinném domku, avšak s manželkou nehospodáří (dne 26. 10. 2004 vydal Okresní soud v Šumperku rozsudek, jímž nebyl zavázán povinností přispívat manželce na výživu). Dále bylo zjištěno, že rozhodnutím ČSSZ ze dne 27. 10. 2003 byla žalobci zastavena výplata částečného invalidního důchodu z důvodu nepodrobení se vyšetření a tento stav trval i ke dni 6. 3. 2006. Dne 6. 12. 2004 bylo Úřadem práce v Šumperku rozhodnuto o vyřazení žalobce z evidence uchazečů o zaměstnání od 1. 10. 2004 z důvodu jeho uznání plně invalidním od srpna 2001. Vzhledem k tomu, že žalobce odmítá zvýšit si příjem vlastním přičiněním uplatněním nároku na dávku důchodového pojištění, nelze ho v souladu s ust. § 1 odst. 1 zákona o sociální potřebnosti považovat za sociálně potřebného. Žalobce nelze považovat za sociálně potřebného také podle § 3 odst. 3 písm. a) zákona o sociální potřebnosti, neboť není v pracovním nebo obdobném vztahu a ani nevykonává samostatnou výdělečnou činnost a není veden v evidenci uchazečů o zaměstnání a současně není občanem uvedeným v § 1 odst. 5 tohoto zákona.

Podané odvolání žalovaný Krajský úřad Olomouckého kraje zamítl rozhodnutím ze dne 3. 7. 2006, sp. zn. KÚOK/66094/2006/OSV - DS/7025/SD - 124, č. j. KUOK 71494/2006, zamítl a napadené rozhodnutí Městského úřadu v Zábřehu, odboru sociálního a zdravotního, rozhodnutím ze dne 6. 6. 2006, č. j. Soc/552/4488/2006/Dv, potvrdil. Žalobce podle něj odmítl osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku sociální péče a správní orgán prvního stupně proto rozhodl v souladu s § 7 odst. 2 zákona o sociální potřebnosti, pokud jeho žádost zamítl.

Na základě takto zjištěného skutkového stavu dospěl Krajský soud v Ostravě k závěru o nedůvodnosti podané žaloby. Soud vzal za prokázané, že žalobce mínil řešit svoji sociální situaci příspěvkem sociální péče, aniž měl snahu dořešit své nároky z důchodového pojištění. Žalobce měl nárok na částečný invalidní důchod, jehož výplata mu byla zastavena z důvodu, že se nepodrobil vyšetření zdravotního stavu při kontrole trvání podmínek nároku. Navíc byl žalobce od 1. 8. 2001 uznán plně invalidní a neřešil ani otázku eventuelního nároku na plný invalidní důchod. Jestliže žalobce především neuplatnil své nároky ze systému důchodového zabezpečení, pak správní orgány rozhodly v souladu se zákonem o sociální potřebnosti i se zákonem o životní minimu, když žádost o sociální dávku zamítly.

Soud proto v tomto ohledu uzavřel, že neshledal nezákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného, a proto žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 7. 2006, sp. zn. KÚOK/66094/2006/OSV - DS/7025/SD - 124, č. j. KUOK 71494/2006, zamítl.

Včas podanou kasační stížností žalobce (dále též „stěžovatel“) brojí proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 5. 2009, č. j. 38 Cad 26/2006 - 56. V podání téměř nečitelného obsahu stěžovatel namítl zmatečnost rozhodnutí soudu s tím, že toto rozhodnutí bylo vydáno vyloučenou soudkyní JUDr. Janou Záviskou, na kterou bylo údajně podáno trestní oznámení. Stěžovatel rovněž namítl, že rozsudek byl vynesen v jeho nepřítomnosti, přičemž nedal souhlas k neveřejnému jednání. Dodal, že mu bylo odepřeno právo na zabezpečení ve stavu hmotné nouze od listopadu 2003. Stěžovatel doplnil, že soud porušil ustanovení čl. 3, čl. 4, čl. 10, čl. 96 odst. 1 a 2 Ústavy, čl. 1, čl. 3 odst. 3, čl. 6 odst. 1, čl. 10 odst. 1, čl. 30 odst. 2, čl. 37 odst. 2 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, § 39 odst. 1, § 35 odst. 6, § 64 s. ř. s., § 103 a § 83 odst. 1 o. s. ř. Dále uvedl, že se krajský soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, a doložil v kopii celou řadu písemností od rozhodnutí soudů různých stupňů, přes rozhodnutí správních orgánů, až po části příslušných právních předpisů, o nichž se domnívá, že s věcí souvisejí s tím, že důležité zatrhuje červeně. Stěžovatel rovněž požádal o ustanovení advokáta Mgr. Františka Drlíka pro řízení o kasační stížnosti. V doplnění kasační stížnosti ze dne 4. 9. 2009 zástupce stěžovatele, jenž mu byl k žádosti ustanoven usnesením krajského soudu ze dne 27. 7. 2009, č. j. 38 Cad 26/2006 - 84, a tímto usnesením vyzván k doplnění podání ve věci kasační stížnosti stěžovatele ze dne 5. 6. 2009 a uvedení konkrétních důvodů, ze kterých je dovozována podjatost soudkyně JUDr. Jany Záviské, uvedl, že rozsudek doručovaný prostřednictvím zástupce v žalobním řízení napadá v celém rozsahu výroku a toliko zopakoval tvrzení stěžovatele, že kasační stížnost je podávána z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) s. ř. s. Konstatuje, že rozsudek byl vydán neveřejně, aniž by soud nařídil ve věci jednání, bylo jednáno v nepřítomnosti stěžovatele, který nedal souhlas k neveřejnému jednání. Dále uvedl, že soud nesplnil svoji povinnost a nespojil ve smyslu ustanovení § 39 odst. 1 s. ř. s. řízení o cca 90 dosud nevyřízených žalobách, které mají podle názoru stěžovatele stejný skutkový základ. Dále konstatoval, aniž by konkretizoval svá tvrzení, že soud porušil práva stěžovatele zaručená Ústavou ČR - čl. 3, čl. 4, čl. 10 a čl. 96 odst. 2 a Listinou základních práv a svobod - čl. 1, čl. 3 odst. 3, čl. 10 odst. 1, čl. 30 odst. 2, čl. 36 odst. 2, 3, 4 a čl. 38 odst. 2. K výzvě soudu k uvedení konkrétních důvodů, ze kterých je dovozována podjatost soudkyně JUDr. Jany Záviské, toliko uvedl, že proti osobám jednajícím za Krajský soud v Ostravě jsou vedena řízení o zbavení způsobilosti k právním úkonům podle ustanovení § 186 odst. 1 o. s. ř. Tyto osoby jsou zastoupené opatrovníkem a mají založený opatrovnícký spis. Z toho stěžovatel dovozuje neplatnost veškerých učiněných úkonů těchto osob, proti nimž je navíc údajně vedeno trestní stíhání. S ohledem na tyto skutečnosti proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 5. 2009, č. j. 38 Cad 26/2006 - 56, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje s názorem Krajského soudu v Ostravě, že žalobce mívá řešit svoji sociální situaci příspěvkem sociální péče, aniž měl snahu dořešit své nároky z důchodového pojištění. Jestliže žalobce především neuplatnil své nároky ze systému důchodového zabezpečení, pak správní orgány rozhodly v souladu se zákonem o sociální potřebnosti i zákonem o životním minimu, když žádost o dávku sociální péče zamítly. Žalovaný s ohledem na uvedené a s odkazem na obsah správního spisu navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

O kasační stížnosti Nejvyšší správní soud usoudil následovně:

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvody odpovídající § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) s. ř. s. Jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní

soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikována nesprávná právní norma, popřípadě je aplikována správná právní norma, která je však nesprávně vyložena. Nejvyšší správní soud neshledává tuto námitku důvodnou. Podle Nejvyššího správního soudu krajský soud správně posoudil právní otázku a neshledal nezákonnost rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí orgánu 1. stupně a toto rozhodnutí potvrdil.

Stěžovatel dále uplatnil důvod kasační stížnosti odpovídající § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytykanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit. Ani tuto námitku neshledává Nejvyšší správní soud důvodnou. Stěžovatel v tomto ohledu namítá, že správní orgány nesprávně a nedostatečně zjistily skutkový stav věci, když zamítly jeho žádost o poskytnutí sociálních dávek, neboť je od listopadu 2003 ve stavu hmotné nouze a na dávky má proto nárok. Nejvyšší správní soud neshledal, obdobně jako to již neshledal krajský soud, že by v řízení před žalovaným byla porušena stěžovatelova procesní práva a ustanovení o řízení před správními orgány. Pokud stěžovatel odkazoval, a to bez jakékoliv konkretizace či upřesnění na jednotlivá ustanovení Ústavy, Listiny základních práv a svobod, s. ř. s. či o. s. ř., pak z jejich pouhého výčtu nelze nijak dovodit, zda k jejich tvrzenému porušení došlo či nikoliv a námitka jejich porušení je proto nedůvodná.

Třetím okruhem námitek stěžovatele odpovídajícím důvodům podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. bylo přesvědčení stěžovatele, že řízení před soudem bylo zmatečné, neboť ve věci rozhodovala vyloučená soudkyně, na níž bylo údajně podáno trestní oznámení a je proti ní, stejně jako proti ostatním pracovníkům krajského soudu, vedeno řízení o zbavení způsobilosti k právním úkonům. Nejvyšší správní soud rovněž ani tuto námitku neshledává důvodnou. Stěžovatel namítá, že soudkyně krajského soudu byla z projednávání a rozhodování jeho věci vyloučena, neuvádí však žádné konkrétní důvody, proč by tomu tak být mělo. Nejvyšší správní soud nebyl vyrozuměn, že by soudkyně nemohla ve věci rozhodnout pro zbavení způsobilosti k právním úkonům.

Další stížnostní námitkou stěžovatel uplatnil důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., podle kterého lze podat kasační stížnost z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li taková vada mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Důvodem kasační stížnosti podle stěžovatele v tomto ohledu je skutečnost, že soud rozhodl neveřejně, v jeho nepřítomnosti. Nejvyšší správní soud neshledal jako jinou vadu řízení, že soud rozhodl ve stěžovatelově nepřítomnosti. V soudním spisu na č. l. 54 je založen přípis ze dne 17. 4. 2009 ve věci výzvy krajského soudu ke sdělení, zda účastníci souhlasí, aby ve smyslu ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bylo ve věci samé rozhodnuto bez jednání. Výzva obsahuje řádné poučení, že souhlas je udělen také tehdy, pokud do dvou týdnů od doručení výzvy nebude vyjádřen nesouhlas s takovým projednáním věci bez nařízení jednání. Výzva byla zástupci stěžovatele pro žalobní řízení doručena 21. 4. 2009 a nebylo na ní nikterak reagováno, a proto soud rozhodoval bez jednání. Rovněž tak nebyla shledána důvodnou námitka, že soud pochybil, když nespojil ke společnému projednání cca 90 dosud nevyřízených žalob stěžovatele. Ve smyslu ust. § 39 odst. 1 s. ř. s. předseda senátu může usnesením spojit ke společnému projednání

samostatné žaloby směřující proti těmž rozhodnutí anebo proti rozhodnutím, která spolu skutkově souvisejí. Když v daném případě krajský soud o žalobě rozhodl v souladu se zákonem, nedopustil se tak žádného procesního pochybení a jeho postup proto není nijak vadný. Pokud jde o výrok o tom, že Česká republika nemá právo na náhradu nákladů řízení, o nepřiznání účastníkům práva na náhradu nákladů řízení a určení odměny ustanovenému zástupci advokátu JUDr. Petru Jaškovi, nebylo uvedeno, v čem spočívá pochybení krajského soudu, a proto Nejvyšší správní soud uzavírá, že Krajský soud v Ostravě rozhodl správně a s odůvodněním se Nejvyšší správní soud ztotožňuje.

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě tedy netrpí vadou podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud dospěl ze všech shora uvedených důvodů k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto bylo rozhodnuto tak, jak uvedeno ve výroku tohoto rozsudku.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. Stěžovatel, který nebyl v řízení úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení, a právo Krajského úřadu Olomouckého kraje na náhradu nákladů řízení je v posuzované věci ze zákona vyloučeno.

Stěžovateli byl usnesením Krajského soudu v Ostravě č. j. 38 Cad 26/2006 - 84 ze dne 27. 7. 2009 pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát Mgr. František Drlík; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Ustanovený zástupce k výzvě soudu vyčíslil v přípisu ze dne 9. 12. 2009 odměnu za zastupování stěžovatele v celkové výši 5712 Kč, a to za 2 úkony právní služby spočívající v přípravě a převzetí zastoupení a doplnění kasační stížnosti po 2100 Kč a dva režijní paušály po 300 Kč, včetně DPH 19 %. Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému advokátovi odměnu za zastupování v řízení o kasační stížnosti za jeden úkon právní služby po 500 Kč (nikoliv za požadovaných 2100 Kč, neboť podle § 9 odst. 2 advokátního tarifu ve věcech nároků fyzických osob v oblasti sociálního zabezpečení se považuje za tarifní hodnotu částka 1000 Kč), a to za doplnění kasační stížnosti ze dne 4. 9. 2009 podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, a jeden režijní paušál po 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Protože ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Částka daně vypočtená podle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 160 Kč (sazba DPH od 1. 1. 2010 činí 20 %). Ustanovenému zástupci se tedy přiznává odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v celkové výši 960 Kč. Požadovaná odměna za jeden úkon spočívající v přípravě a převzetí zastoupení nebyla přiznána, neboť podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu by odměna za převzetí a přípravu zastoupení náležela za splnění podmínky, že se uskutečnila první porada s klientem, přičemž uskutečnění této porady ustanovený advokát netvrdí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. dubna 2010

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu